

APÁTI BENCE
BALOGH ÁDÁM
LEHMANN KRISTÓF

**L. SIMON
LÁSZLÓ**
ÍRÓ, ORSZÁGGYÜLÉSI
KÉPVISELŐ

MACZKÓ Ú. RÓBERT
KUMIN FERENC
LOVÁSZY LÁSZLÓ
CSIZMADIA NORBERT

AZ ÖRÖK RENDEZŐ

KERÉNYI IMRE | Végtelenül gazdag, összetett életmű, hihetetlenül érdekes, ugyanakkor igazán megosztó személyiség, elegáns nagyvonalúság.

Ezek jutnak eszembe, amikor Kerényi Imre fotóit nézegetem, s felidézem magamban az elmúlt évtizedben egymással folytatott beszélgetéseinket. Bár ezek sosem voltak abban az értelemben eszmecsere, ahogyan az két felnőtt ember között megszokott, sokkal inkább az örök rendező utasításai, legyünk szelídebbek: tanácsai voltak az ifjabb kolléga felé. „L. Simon, magának az a feladata ..., az a kötelessége, magának ebben a helyzetben ezt és ezt kell tennie...” – mindig így, magázódva, a vezetékneveken szólítva, határozottan, ellentmondást nem tűrően, ugyanakkor olyan türelemmel és nyugodtsággal előadva, hogy még akkor sem tudtam ellentmondani neki, amikor nem egészen értettem egyet az általa nekem kitalált szereppel. Az egyik legemlékezetesebb beszélgetésünk a kormány üléseinek a helyén, a Parlament Munkácsy Termében zajlott le, ahol a nagy festő monumentális képe előtt állva magyarázta, hogy ő miben is látná az Orbán-kormány küldetését s a kultúrpolitika feladatát. Álltunk, mégsem ülhetünk le a miniszterek székeibe, s néztük a Honfoglalást, ezt az egész termet betöltő festményt, s forgattuk a fejünket, mint aki a mozi első sorából nézi a szélesvásznú filmet, hiszen nincs elég tér abban a keskeny teremben ahhoz, hogy egyben lássuk Munkácsy alkotását.

Kerényi Imre mindig rendezett, nemcsak a világot jelentő deszkákon, hanem a közéletben, a politika és a kultúra határterületein kalandozva is kiosztotta dörgedelmes utasításait. Csak politikai ellenlábásai és szűkkeblű bírálói nem látták mennydörgő szavai mögött mély emberségét, alkotói nyitottságát és a benne munkáló szeretetet. Tudom, nem is könnyű észrevenni mindezt a konfliktusokat kereső alkatoknál, az oly nehéz természeteknél, mint amilyen ő is volt. Pedig szelíd és nyitott ember volt, aki tele volt szeretettel. Az intolerancia, amellyel megvádolták, valójában annak a váagnak a megnyilvánulása volt,

hogy orvosoljunk több évtizedes igazságtalanságokat, esélyegyenlőtlenségeket. Csupán csak esélyt és megértést kért a neki és még oly sokunknak fontos művészi és nemzeti értékek képviselőinek. Másoknak kérte mindezt, hiszen neki gazdag pályája során mindkettőből jócskán és joggal kijutott, mint a Madách Színházban, ahol 1966–78 között rendező, 1989–2004 között pedig igazgató-művészeti vezető volt. Vagy a két évig általa igazgatott szolnoki Szigligeti Színházban, de hasonlóképpen a Népszínházban vagy a Nemzeti Színházban, s élete végén az Új Színházban is.

A legtöbb vitát „a tudatos nemzeti közjogi gondolkodás megalapozásával s ehhez kapcsolódva a magyar kulturális értékek megőrzésével és fejlesztésével összefüggő feladatok ellátásáért felelős miniszterelnöki megbízottként” végzett tevékenységével vívta ki, amellyel 2011 májusától bízta meg Orbán Viktor. Az új alaptörvény népszerűsítését ő dolgozta ki; akkor rendszeresen találkoztunk s vitakoztunk, ám sosem a politikai közösségünk számára alapvető fontosságú értékeket, csupán azok közvetítési formáit, kommunikációs eszközeit láttuk másként, nyilván a köztünk levő közel három évtizedes különbség miatt. Az általa 2012-ben elindított Nemzeti Könyvtár esetében sem a sorozatba beválogatott könyveken, sokkal inkább a kötetek küllemén polemizáltunk. De jó volt ez így, mert vele mindig érdemben lehetett vitakozni, kíváncsi volt másokra, meglepő volt az a nyitottság, ahogy még az őt lesajnáló mosollyal bírálókhöz is közeledett. Hatala ma még fel sem mérhető veszteség. ■